Hiiu Teataja

Üksiknumber 5 senti.

Tellimiste ja kuulutuste wastuwõtmine Kärdlas Põllu tän. 2, Kärdla tarwitajate ühingu majas Postkast 35.

Tellimise hind postiga 2 korda nädalas kuu peale 40 s. 3 kuu peale 120 s. 6 kuu peale 220 s. 12 kuu peale 4 kr.

Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid.

Kuulutused 50 snd. alates Kuulutuste küljet 5 senti mm. esimesel leheküljel 10 senti mm tetsti osas 10 senti mm. Kordusarvelt kuulutustelt ja kohaotsimise kuulutustelt hinnaaland Tarwitamata käsikirjad hoitakse ainult selleohasel soowil alal. Puudulikult märgistatud kirjad jäävad toimetuse poolt wälja tunastamata

Toimetaja kõnetunnid igal äripäeval 11—12 ja 4—5 p. l.

Toimetuse aadress Kärdlas Põllu tän 2 Kärdla tarvitajate ühingu majas, telefon 37.

Aadressi muutmine 25 senti.

Hiiumaa häälekandja. Ilmub teisipäeval ja reedel.

Nr. 74. Teisipäeval, 9. oktoobril 1934. 1. aastakäik

Päästetöö Wormsi juures lõppes

„Hulda" äästeti madalikult päästeseltsi aurik „Meteori" poolt reede hommikul.

Päästjad ja päästetu sõitsid Tallinna.

Neljapäewa ööl tormi kätte sattunud ja Wormsi all madalikule paisatud saksa mootorpurjek päästeti Balti päästeseltsi auriku „Meteori" poolt lahti ja toodi laupäewal kell pool 11 hommikul Rohuküla sadamasse.

Mootorpurjeka kohta on wahepeal täiendawalt selgunud, et see oli raudlaew, nimi „Hulda". Laewal oli 7- liikmeline meeskond. „Hulda" kuulub Hans Klausenile, ehitatud 1926. a., pikkus 95 jalga.

„Meteor" jõudis neljapäewa keskpäewal Paldiskist awariisti juure. Üleliigne wesi pumbati laewaruumist wälja.

„Hulda" tõmmati madalikult lahti reede hommikul kell 8.15. Enne Rohuküla sadamasse wiimist pandi talle ajutised plaastrid põhjaaugule. Paar tundi hiljem labkusid päästelaewad. Pukseiris wiidi Tallinna „Hulda" dekklaadung. Peale põhjawigastuste parandamist alustas ka „Hulda" pühapäewa keskpäewal teekonda Tallinna poole.

Rewolwer laskis omanikku.

Kõrgessaares põhjustas leitud lõhkeaine raske õnnetuse.

Neil päewil awaldas politseiwõimudele Kõrgessaare walla elanik Julius Kiiwe, et tema poeg Erich Kiiwe sai raskesti paremast silmast wigastada teise poisikese poolt omawalmistatud laskeriista lõhkemisel. Wigasaanu on 14 a. wana ja tema wigastatud silma tuli opereerida Tallinna haiglas.

On selgunud, et Alfred Sihwer, 11 a. wana, leidis metsast lõhkeainet. Ta asus kohe püstolit meisterdama, et proowida temale tundmatu lõhkeaine mõjuwõimet. Koduselt walmistatud püstoli sidus poiss metsas puu külge. Tikuga tuld süüdates käis kõrwulukustaw kärgatus, ning wähe maad eemal seisnud Erich Kiiwe langes kokku, olles haawatud paremast silmast. Kiires korras toimetati haawata saanu Tallinna haiglasse, kus teostati operatsioon. Nagu hiljem on selgunud arwatakse, et leitud lõhkeaine wõis olla dünamiit, mis teatawasti kohutawa lõhkejõuga.

Noorte ööpäewane hirmuretk.

Matsalus triivis tuul neli last väikese paadiga merele. — 24 tundi kulus Matsalu lahe „vallutamiseks."

Omapärase kestwussõiduga tormisel merel tulid hiljuti toime neli Matsalus, Meelwa külas elawat last. Wäikesel purjepaadil wintsutas tuul wastu tahtmist merele kantud lapsi terwelt 24 tundi ühtejärgi.

Meelwa küla Mardi talu lapsed, neist wanem 9 ja noorem 4 aastane, läksid rannal asuwasse wäikesesse paati mängima. Mängides wabastasid nad paadi ankru pealt. Tõusew tuul hakkas paati merele triiwima. Kuna laste hädaohtu sattumist keegi pealt ei näinud, jäid lapsed täiesti tuule ja wetejumala hooldusesse.

Terwelt öö-päewa wintsutas tuul oma saatuse pärast meeleheitesse wiidud lapsi ulgumerel. Näljast waewatuna ja külmast kangena triiwis paat lõpuks Kiidewa küla alla randa. Kohelike kalurite poolt päästeti noored merehädalised. Peale toibumist wintsutustest saadeti nad tagasi wanemate hoole alla.

Kiidewa küla asub Matsalu lahe Meelwa küla kohal. Seega kulus lastel Matsalu ületamiseks terwe öö-päew, mida omast kohast tuleb nimetada rekordiks.

Kuldpulm Kärdlas.

Harukordset perekondlikku suursündmust wõis pühitseda Ellerite abielupaar Kärdlas, kuna nende abielu on püsinud wiiskümmend aastat. Kuldpaar, kes mõlemad elujõulised ja täie terwise juures on ülesse kaswatanud kuus last, kuna kaks last on warisenud maamulda. Willem Eller, kes Kärdlas majaomanikuks, seisab juba kauemat aega Kärdla kalewiwabriku teenistuses, kus ta wõitnud oma hoolsusega täieliku tööandjate usalduse. Kuldpulma pühitseti perekonna ringis, millisest kooswiibimisest wõttis osa rida sugulasi, tuttawaid ja lähemaid sõpru. Saabus rohkesti terwitusi küll kirja ja traaditeel.

Ilusais mustreis odavaid

Tapeete

ostate ainult

H. S. „Läänlase" ärist

Haapsalus, Karja tän. 5.

Hiiumaa septembrikuu politseipeegel.

Septembrikuu jooksul on Hiiumaal registreeritud 49 kuritegelikku juhtumit. Neist on süütamisi 1, tulega ettewaatamata ümberkäimisi 2, lihtwargusi 13, omawoli tarwitamisi 1, eneseteapmisi 1, õnnetu juhtumeid 5, joobnud olekuid 15, teiste määruste wastu eksimusi 11. Kuritegewuse läbi on kodanikud kahju saanud 2382 krooni ja 17 sendi wäärtuses. Wahialla on wõetud 14 isikut. Tagaotsitawaid on leitud 1. Läbiotsimisi toimetati kahel korral. Politseiametnike poolt kuulati üle 108 isikut. Tuleb märkida, et eelmiste kuudega wõrreldes on kuritegewus Hiiumaal tuntawalt kaswanud.

Käina loterii õnn.

Kärdla kristliku naisühingu poolt hiljuti peetud loteriil, millest saadud tulud lähewad ehitusel olewa ühinguhoone kulude katteks, ei naeratanud õnn kärdlalastele, kuna esimesed wõidud langesid Käinas müüdud pileteile. Üks hinnalisematest wõitudest seejuures aga läheb läheb Kullamaale, kus oli müügil loteriipiletite raamatuid. Ülejäänud wäiksemad wõidud jäid rõhuwas enamuses Kärdla, kus oli ka ära müüdud kõige suurem arw pileteid.

Läänemaa sood muutwad wiljakandwaks.

Maapidajate weeühingutesse koondumine jatkub. — Asutamisel kolm suure veeühingut.—Ogerna weeühing haarab nelja walla talupidajaid. Tiinuse jõgi süwendamisele.

Paljud mõõtmistööd ootawad paberile kandmist.

Oma esimesel külaskäigul Läänemaale möödunud suwel märkis riigiwanem K. Päts oma muljete kokkuwõttes, et Läänemaa olewat nagu uuenduste palawikus. Nende uuenduste all mõtles riigipea suurel määral just laialaiatuslikke maaparandustöid. Kuigi süstemaatilised ja organiseeritud maaparandustööd alles wiimastel aastatel

läinud eriti hoogu,

on nende tulemused end paljudele maapidajatele siiski juba suuresti annud tunda. Räägimata muidugi suuremateist töödest süwendamiste ja teedeehituse aladel, millede tagajärjed otsekohe olid käegakatsutawad.

See maapidajate ühine töö weeühingutesse koondumise teel jatkub eelolewal hooajal weelgi laiemas ulatuses Paljudes nendes maakohtades, kus maapidajad seni püüdnud oma põllu-, heina- ja karjamaade tulutoowust tõsta organiseerimatult, on nüüd alustatud tegema

eeltöid weeühingute asutamiseks.

Nii kinnitas kestweekomisjon juba Ogerna weeühingu põhikirja. Esimese peakoosoleku kokkukutsumist on oodata juba käesolewal kuul. Projektide järgi tuleb ühingul kaewata kraawe 15 km, tööde suurusega 42.000 kantmeetrit. Finantskawa on tasakaalus 15.061 kroonil. Sellest loodetakse riiklikku toetust 75% ulatuses.

Ühing saab üks suuremaid,

haarates nelja walla — Sutlepa, Oru, Paaslepa ja osa Ritholdi — talupidajaid, keda arwult 175. Wesikonna suurus on 1736 ha.

Samuti oli Läänemaa weekomisjonis arutusel Laastre (Waikna w.) weeühingu asutamise asi. Põhikiri wõeti wastu ja otsustati saata kinnitamiseks kestweekomisjoni. 19.000 ka[illegible] töö seisab seal peamiselt

Tiinuse jõe ra[illegible] kordaseadm[illegible]

11,3 km ulatuses. Eelar[illegible] süwendamisele ka Tiinu[illegible] tatakse pogeri abil. Töö[illegible] ma 12.000 krooni.

Neil päewil peeti Soomas[illegible] walda asutatawa Soosalu-Käända weeühingu asutamise-koosolekut. Kawad on kestweekomisjoni poolt juba kinnitatud. Ühingul tuleb teostada töid 2400 krooni eest, peamiselt wanade kraawide korrashoiu alal.

Reed on weeühingud, kes töödega wõiwad tõenäolikult juba lähemal ajal alustada. Peale nende on

wälised eeltööd tehtud

ka mitmete teiste asutatawate weeühingute poolt kultiweerimisele tulewatel maadel: Lähtru-Paju, Einby, Kilsi, Helmküla ja Puya-Raveste. Nende asutatawate ühingute kawad on alles koostamata, mille tõttu koosolekut wõib kokku kutsuda alles kewadel.

Mudilased—tulevased meistrid.

Nagu meil praegu treenitakse noori ujujaid, nõnda leitakse välismaal, et ka tennist on kõige õigem hakata mängima noores eas. Nõtke ja paenduv keha suudab kõige kergemini kätte õppida seda osavusmängu ning hiljem saavutavad võistlustel silmapaistvamaid tagajärgi. Pildil lõbus mudilaste rida, kes tegeleb valge-palli kunsti saladuste leidmisega.

Rahwarohke Lihula laat.

Loomi rohkesti, hinnad madalad. Õuna turg tühjenes ekspordi arwel.

Reedel peeti Lihulas laata, mis ilusa ilma tõttu kujunes rahwarikkaks. Silmatorkawalt rikkalikult kujunes põrsaturg. Hinnad selle tõttu wäga madalad, 3—5 krooni tükk. Sügisese aja tõttu ka loomi rohkesti müügil. Suure pakkumise tõttu hinnad samuti odawad. Lüpsilehmad maksid 30—50 krooni. Ka hobuseid oli rohkesti müügil, nõuti 50—100 krooni.

Rohke puuõude ja wankrite paraad andis tunnistust Awinurme meeste kohalolust. Pudukaupmeeste telkide rida ulatas ühest alewiku otsast teise.

Õige nigelaks sellewastu kujunes aia- ja juurwilja saaduste turg, hinnad selletõttu kallid. Õunad maksid 10—15 senti liiter, 25—35 senti kilo. Õunte pakkumise pinget wähenbas kahtlemata aianduséühingu poolt Soome eksporteeritud õunad. Kalaturul käis ost-müük elawalt.

Kuigi alewiku wiinakauplus töötas kogu päewa „täie koormaga", ei olnud laadal ühtegi suuremat rahurikkumist.

Dr. Eichhorn ametpuhkusel.

Töötab kaks kuud Tallinna haiglates.

Kärdla jaoskonna arst ja juhataja dr. Eichhorn lahkus reedel Kärdlast, et sõita Tallinna, kus ta töötab kaks kuud sealsetes haiglates oma teadmiste täiendamise eesmärgil. Ühtlasi ka tutwuneb põhjalikult haigla juhtimise korraga ja uuemate nõuetega haiglate alal.

Dr. Eichhorn kawatseb peamiselt pühendada tähelpanu kirurgiale ja güneloloogiale. Temale on wõimaldatud kahe kuu jooksul töötada Kaitsewäe Kesthaiglas, nimelt kuni lõunani, kuna ülejäänud aja wältel tahab dr. Eichhorn igat awanewat wõimalust kasutada, et tutwuda teiste Tallinna haiglatega ja nendes käsitusel olewate rawimismeetoditega. Kärdlasse tuleb temale asetäitjaks Kõrgessaare jaoskonna arst dr. Espenberg. Kärdlasse jõuab dr. Eichhorn tagasi detsembri kuu esimeste päewade sees.

Wiiulikunstnik Inglismanni kontsert Kärdlas.

Harukordseks sündmuseks Kärdla muusika-armastajaile tõotab kujuneda tuntud wiiulikunstnik-wirtuoosi Artur Inglismanni esmakordne wiiulikontsert Kärdlas.

Inglismanni ettekandeid saadab klaveril Oskar Puurmann, kes kärdlalastele juba tuttaw opereti „Onupoja" päewilt, kus bra Puurmanni õlgadel lasus muusikalise osa juhtimine.

Siinkohal tuleb märkida, et Inglismann on meie andekamaid wiiuldajaid, kes suure menuga on kontserteerinud pea kõigis kodumaa linnades. Kontsert leiab aset käesolewa nädala lõpul.

Hiiumaa rahukohtunik sõidab Tallinna.

Käesolewa nädala algul lahkus Kärdlast rahukohtunik T. Kolobow, et sõita Tallinna, kus tal tuleb mõnel korral osawõtta rahukohtu tööst kaasaistujana. Rahukohtunik wiibib Tallinnas kuuldawasti üks nädal.

Kärdla „draama-stuudio" ringreisult.

Kärdla noorteühingu teaatritrupp esines laupäewa õhtul näidendi „Hästi õmmeldud jabakuue" ettekandega Käina seltsimajas. Suur edu, mis saawutati esietendusel Kärdlas, ei jäänud ka Käinas tulemata. Peagi lõid agarad ja wõimelised näitlejad tiheda sideme pealtwaatajaskonnaga, mis awaldus rohketes kiiduawaldustes.

Arwurikkama publiku leidis ettekanne Emmastes, kus kohapealses nägusas seltsimajas toimus etendus. Palju kiiduawaldusi. Kärdla näitetrupp on praegu sammumas tõusu teed.

Risti tuletõrjele anti maad.

Omawalitsuste ja üldkasulikkude organisatsioonide maaga warustamise seaduse alusel kinnitas wabariigi walitsus põllutööministri ettepanekul maamääramisi reale asutustele ja seltsidele. Läänemaal sai maad Piirsalu-Risti tuletõrjeühing Risti alewikus krundi nr. 178, 0,21 ha suuruses.

Lugege „Hiiu Teatajat"

Teised lehed

Haridusele uus suund.

„Kaja“ kirjutab töötute haritlaste probleemist:

„See tööta ja teenistuseta noorpõlw on tänulikuks söödamaaks igasugu liikumistele, kel on hõlbus sealt omale poolehoidjaid wärbida. Juba see asjaolu peaks mõtlema panema, kuidas oleks meil wõimalik asja nii korraldada, et meie ei walmistaks koolides rohkem kesk- ja kõrgema haridusega tööjõude, kui meil neid tegelikult waja läheb.

Selle kõigega ei taha meie aga sugugi öelda, nagu ei wajaks meie rahwas haridust. Haridus on wäga tarwilik asi, kuid selle jagamine tuleb liikuma panna teises suunas. Meie peame oma rahwale andma niisugust haridust, millega inimesed omale saawad ülalpidamist teenida. See on praktiline haridus. Põllutöö- ja muudesse kutsekoolidesse peame suunama oma noorsoo, siis oleme oma haridus poliitikaga õigel teel.“

Rahvasaadiku iseseisvus.

„Postimees“ leiab, et uue põhiseaduse alusele on riigikogu wiidud ainult tasuküsimuse suhtes, kuna rahwasaadikud istungjärgu waheajal palka ei saa. Ja selle tagajärg:

„Kuhu jääb siin rahwasaadiku iseseiswus, rippumatus, tema walijate huwide ja tema enda tõekspidamiste katse?! Ja kas walija huwid sarnaste nähete rohkemaks muutumisel ei kannata kümme korda enam kui oleksid need kulud, mis läheksid rahwasaadikute tasuks, mis neile kindlustaks minimaalsegi majandusliku iseseiswuse, nõnda et waja poleks oma igapäewase leiwa pärast ühest rühmast teise rännata, täna siin koolide real, homme teisel istudes, nõnda kuidas juhtuwad parajasti olema igapäewase leiwa teenimise wäljawaateid. Et rahwaesindus sarnasel kujul kunagi rahwa tahtmist ei suuda wäljendada, tohiks wist käegа katsutawalt selge olla.“

Psühholoogiline areng.

„Waba Maa“ arwates oleneb riigielu areng psühholoogilistest teguritest:

„Põhiseaduse õigus on loomult kõige kõrgemal kraadil — poliitiline õigus. Tema tõlgitsemisel, eriti kui see nii haruldaselt laias ulatuses wõimalik, mängiwad paratamatult poliitilised waatekohad wäga suurt osa. Ja kui neis waatekohtades pole ühtlust, siis seda wähem on ühtlust põhiseaduse tõlgitsemises.

Pärast pikka põhiseaduse muutmise kampaaniat on meil kalduwust ülehinnata juriidilisi asju. On aga aeg jälle meele tuletama hakata, et riigielus lõpukorras otsustawad psühholoogilised tegurid, ebakaalutawad wäärtused, nõnda nimetatud — imponderabiilid.

Psühholoogiline areng sünnib wäga aegapidi ja filmatorkamatult nagu tuuldumis- ja murenemisnähted maakera wälises kujus. Tihti on see iseteadmatu weel pealegi ja läheb üllatawate wastolude kaudu nõnda öelda — dialektiliselt.

Praegune kriisi ajajärk pakub igal pool maailmas suurte käärimiste pilti, mille lõputulemused üldse pole weel ülenähtawad. Et elu jälle normaalseisse rööbastesse pöörduks ilma raskusteta, seda ei saa meiegi loota. Mida me ainult tahaksime loota, see on, et meist mööduksid ülearused raskused.“

Kas võtta endale uus nimi?

Vastuseid „Hiiu Teataja“ ringküsimusele nimede eestistamisest.

Eesti Rahwuslaste Klubi poolt on alustatud rahwuslik aktsioon nimede kiiremaks eestistamiseks, mis leiab heatahtlikku toetust ja õhutust ka walitsusringkondades.

Head eeskuju annab muuseas peaministri kohustetäitja K. Einbund, kes ka ise mundab oma nime eestipäraseks. On loota, et lähemas tulewikus järgneb laialdane nimede eestistamine, kuna nime muutmine toimub pealegi täiesti tasuta.

Et teada saada, kuidas on suhtumine sellesse algatusse kohapeal, korraldas meie lehe toimetus ringküsimuse. Allpool toome terwe rea isikute wastuseid, 1) kuidas nad suhtuwad nimede eestistamisse põhimõtteliselt ja 2) kuidas nad mõtlewad iseenda nime muutmisele.

A. Kasterbusch,
maavalitsuse esimees.

Pooldan täielikult nimede eestistamist. Iseäranis tuleks eestipärastada eesti nimed, mis nimede panemise ajal saksa pastorite poolt saksapäraseks moonutati. Minu nimi on tuletatud Kastermaa talu nimetusest, kuid omaaegse Kullamaa pastor Schultzi poolt lisati juurde saksakeelne lõpp. Sellepärast pean õigustatuks, et nimi saaks muudetud uuesti algupäraseks.

Dr. H. Alver,
linnapea.

Nimede eestistamist olen juba ammu propageerinud ja seda kõige soojemalt toetanud. See on tingimata tarwilik läbi wita. Kuid eeskujuks peaksid siin jääma just tuntud isikud.

Enda nime kohta tähendan, et see on täiesti eestipärane. Minu suguwõsa ajalugu wõib jälgida kuni 300 aastat tagasi. Wanades dokumentides leidub alati seesama nimi. Arwatawasti on nimi tekkinud asupaiga nimetusest „Allweere.“ Seetõttu on nimi täiesti eestipärane. Näidates eesti esiwanemate wastu lugupidomist, ei saa ma sellest ühte tähtegi muuta.

A. Lapman,
prefekt.

On endastmõistetaw, et wõõrapärased nimed tulewad eestistada. Isiklikult on see ammugi mõlkunud mõttes. On kindlasti kawas eestistada enda nimi.

A. Mangelson,
kriminaalkomissar.

Pooldan täiesti. Tuleks ühekorraga wõtta ette laialulatuslik aktsioon ka kohanimede eestistamiseks, nagu seda praegu Soomes tehakse. Olgu üldine rahwuslik muestisünd. Isiklikult on nime eestistamine kindlasti kawas.

J. Lossmann,
maavalitsuse liige.

Põhimõttelikult on nimede eestistamine soowitaw. Maal leiab nimede eestistamine esialgu siiski wähe poolehoidu. Eestistamise puhul wõtku terwe perekod omale uus nimi. Isiklikult ei ole weel järele mõtelnud.

J. Lipstok,
baptisti kog. jutlustaja.

Põhimõtteliselt ei ole ma nimede muutmise wastu, kuigi see wanematele inimestele tekitab alguses palju tüli. Esialgu tuleb siis ikka tarwitada kaht nime kõrwuti. Kellel koomilise maiguga nimed, peaksid nime muidugi muutma.

Isiklikult ei ole nime muutmist weel kaalunud.

A. Heide,
omavalitsustegelane.

Laiduwäärt see mõte ei ole, kuigi täiesti uus nimi ametlikkudel asjaajamistel waheşt teeb raskusi. Eriti leomulik on wõõrapäraste nimede muutmine tõlkimise teel, nagu juba Ado Grenzstein tarwitab Piirikiwi nimetust. Ka wõiwad sobimatud nimed walmistada ebameeldiwusi. Kui eştamisel öeldakse „Mina olen Uhke,“ tekitab see kindlasti üllatusi. Muidugi on ka sõimunimena kõlawad perekonnanimed määrt, et neist lahti saada.

Kuna minul järeltulijaid ei ole, kaob mu nimi ühes minuga, mille pärast ma ei pea oma nime tarwilikuks muuta.

E. Simson,
linnanõunik.

Põhimõtteliselt ei ole nimede eestistamine halb kawatsus, sest igal rahwusel on omad iseloomulikud nimed. Mul endal on wanaaegne piiblinimi ning seda ma muuta ei kawatse.

M. Riiman,
postkontori ülem.

Pooldan täielikult. Saatsin juba ära nime muutmise awalduse. Uueks nimeks tuleb Riimaste. Kas see nüüd on hea wõi halb, peaasi — ta on eestipärane ning ei lähe ta palju lahku endisest nimest.

K. Donner,
proviisor.

Nime muutmine ei tohi olla filmakirjaks. On palju inimesi, kellel näiteks on wene nimi, kuid ise aga tulised eestlased. Samuti on ka wastupidiseid juhuseid, et inimesed kannawad sulaselget eesti nime, aga on täiesti saksameelsed. Nimi meest ei riku, tõsine eestlane jääb alati eestlaseks. Iseasi on muidugi, kui kellelgi on rumal nimi, siis peaks seda muidugi muutma.

Ise ei mõtle ma oma praegust nime muuta.

T. Akermann,
notar.

Pooldan nimede eestistamist täielikult. Kawatsen ka isiklikult enda nime muuta. Olen seda mõtelnud juba warem, kuid ei ole niikaugele seni weel jõudnud. Uut nime weel leidnud ei ole.

E. Tamverk,
trükikoja omanik.

On täiesti loomulik, et igal eestlasel peaks olema Eesti nimi. Paljudele teeb nimede muutmine raskusi, eriti ärimeestele, keda klientuur tunneb wana nime all. Isiklikult ei ole weel wõtnud nime muutmist kaalumisele.

J. Neudorf,
wana seltskonnategelane.

Täiesti õige mõte. Warem oli nime muutmisel raskusi, kuid nüüd on see kergendatud. Kindlasti muudan ka enda nime. Olen warem kirjutanud Uusküla nime all, wõib olla walin ehk selle nime.

K. Reikmann,
linnaarst.

Pooldan kõigest jõust nimede muutmist eestipäraseks. See ei ole õige, kui eestlased kannawad wõõrast taksa, wene wõi rootsi nime. Eestlasel peab olema enda nimi.

Kas mul enam maksab nime muuta, on kahtlane. Olen juba 70-aastates, perekonda ning lapsi mul ei ole. Nime muutmist pooldan aga täielikult.

A. Viksten,
linnasekretär.

Massilist nimede eestistamist pooldan wäga, kuigi see minu ametikohal toob tugewasti tööd juure. Kui saame lahti wõõrapärastest nimedest, oleks see wäga terwitataw nähtus. Arwan, et noorematel oleks seda üsna kerge läbi wiia.

Kawatsen ka isiklikult enda nime muuta. Wõiboila tõlgin täpselt oma praeguse rootsipärase nime — uus nimi oleks siis Labe'iwi.

A. Reinbach,
linna velsker.

Nimede muutmine on minu arwates õige taktika eesti waimu kaswatamiseks. Kelle rahwustunne ei ole küllaldaselt tugew, sellel parandaks seda wiga nime muutmine. Seetõttu tuleb nimede eestistamist igapidi pooldada. Tuleb isegi kaugemale minna ja ka maakohtade wõõrapärased nimed muuta.

Enda nime ma aga eestistama ei hakka. Isaisad on kannud seda nime aastalt ning neist on jäänud head mälestused. Nimi on teatud määral traditsiooniga seotud ning seepärast ma seda muuta ei kawatse.

A. Lember,
elektrijaama juhataja.

Praegu on maamehi, kelle nimeks on Rosenstrauch, aga mees ise ei mõista nime õieti wälja rääkidagi. Mis on weel selgem, kui et niisugused nimed tulewad muuta.

Minu sugulastest on mitmed nimele g sabasse juure pannud ning on niiwiisi jaanud saksapärase Lembergi. Ilma selle sabata on aga Lember puhas eestipärane nimi — Saaremaa murrakus tähendab lember remmelgapuud. Nõnda pole minul wajadust seda aastat saadud nime muuta.

V. Kwarnström,
kaubamaja „Estika“ omanik

Pooldan üldist nimede eestistamist. Oma wõõrapäraste nimedega ei tohiks meil üksnes olla piinlik wälismaalaste ees, waid isegi sisemaal on sellega palju tüli. Isiklikult pean ma paljudele seletama, et ma ei ole rootslane, waid puhastwerd eestlane.

Enda nime muutmine on praegu kodus akuutselt päewakorral. Seni ei ole ma weel aga uut sobiwat nime leidnud.

G. Günther.
Kärdla alevi-sekretär.

On täiesti arusaadaw, et nimi peaks näitama, millisesse rahwusse isik kuulub. Nime eestistamine peaks olema täiesti ilma luludeta ja tuleks luua lihtsustatud korraldus. Minu nimi on waremalt kirikuraamatutes seisnud teistjuguselt kui praegu. Kui wõtan endise nime, siis ei ole enam wajadust eestistamiseks.

S. Tischler,
Hiiumaa notar.

Olen jaatawal seisukohal. Eneşe nime muutmise küsimust pole weel kaalunud.

sirelid ja kontpuud. Oli tüüne suwilm, pääle keskpäeva, olin täiesti üksi. Põhjas itta ja läänes lõunasse ulatas lai liikumata meri, ja künkal tammede vahel walitses rahu. Sääl weedetud tunni jooksul uskusin wiimati päris kindlasti, et see on Ingwari haud, maetud siia kahe kuldwaagna wahele, kus kuulatab mere kohinat, nagu ta surres soovinud.

Aga „Slavat“ wist enam ei näe. Nüüd teda lammutatakse tükkhaaval kuni tuukrid merepõhjast toowad wiimase raua, siis läheb see uueaegne wikingilaew lihtsalt ümbervalamisele.

(Järgneb.)

Sõjamöll Püreneide taga.

Kataloonia kuulutati wabariigiks.

Pahempoolsete äärmuslaste õhutusel on Hispaanias puhkenud rewolutsioonilised rahutused. Üldises segaduses kuulutas Kataloonia end iseseiswaks wabariigiks. Mitmes kohas on käimas äge wõitlus. Haigiad ei suuda mahutada rahutuste ohwreid. Hispaania seisab suurema rewolutsiooni ees, kus otsustawat wõitlust walitsusewägeda ja mässajate wahel on oodata kõige lähemal ajal.

Naftat Wõrumaalt.

Wabariigi walitsus wolitas majandusministrit andma end. piirituskuningale Arnold Eerikule nafta- ja maagaasi kontsessiooni Wõrumaal kuni 9875 ha pinnale juhul, kui wastawad uurimused kinnitawad seal nende maapõnewarade olemasolu.

Koostatakse eelarwet.

Majandusministeeriumis asuti riigi 1935/36. a. eelarwe koostamisele. Ministeeriumidele on tehtud teatawaks, et eelarwe ei wõi olla suurem eelmise aasta eelarwest. Riigiteenijate palgasummad tehakse ümmarguseks ülespoole, s. o. näiteks 98 krooni asemel 100 kr.

Hiiumaa vajab hambaarsti.

Meile kirjutatakse Käinast:

Ei saa pidada loomulikuks olukorraks, et Hiiumaa on juba mõnda aega ilma hambaarstita ja pole ette näha, et ka lähemal ajal lahenduks hambaarsti „kriis“, kui seda nõnda wõiks nimetada. Oleks tahiks igale selge olla, et Hiiumaal hambaarstile leiduks tööd küllaldasel määral, ning elanike huwilisi filmaspidades, tuleks hammasterawi kohapeal märkla odawam ja jääklid ära suurte kuludega seotud lõidud saapallu wõi mujale.

Liigub ringi kuulduli, et üks Hiiumaa arste kawatsewat põhjalikumalt tutwuda hambarawiga ja siis peale wastawa kursuse lõpetamist, tegewuse asuda ühtlasi ka hambaarstina. Kahtluseta oleks see ju üks sobiwamaid lahenduswille, kuid teiseltpoolt pikendaks see märkla ajawahemikku, mil hambaarst Hiiumaal puudub. Tegelawasti praegu makswusel olewate nõuete a'usel wõib hambaarstiks saada üksnes see isik, kes lõpetanud arsliteaduskonna ja lisaks seilele weel wastawa hambaarstide kursuse, mis samuti töötab ülikooli juures. Wiimane aga nõuab aega ligi aasta wõi isegi rohkemgi.

Nõnda kuluks siis arstil, kellelt ülemal kõnet, weel hulga aega, kuni ta saab loa täieõigusliku hambaarstina teotsemiseks. Kodanike terwishoidlike huwide seisukohalt tuleks hambaarsti „kriis“ aga kiiremas korras lahendada. Mõtleksime siinkohal eriti Hiiumaa koolinoorsoole, kelle suhtes, ajakõrgusel seisew hammasterawi ja hammaste seisundi asjatundlik ning sagedane järelewaatus tohiks olla esmajärgulise tähtsusega.

Hiidlased ootawad, et wastawad ametiasutused, kelle ülesandeks on seista walwepostil Hiiumaa terwishoidliku seisukorra arendamisel, peaksid hambaarsti küsimuse lahendamiseks otsutama energilisemat tegutsemist. Nimetatud päewaküsimus on selleks küllalt eluline ja oluline.

—hiidlane—

E. Sakkeus,
advokaat Kärdlas.

Nimede eestistamine on äärmiselt wajalik. Rahwa loomulik instinkt ütleb, et iga rahwa liige peaks kandma rahwapärast nime. Isiklikult pole weel kaalunud nime eestistamist.

N. Kurisman,
Palade algkooli juhataja.

Pooldan täiel määral nimede eestistamist. Eneşe suhtes on küsimus weel lahtine.

Kiriklikke teateid.

Kärdla kirik. Reşnädalal, 10. oktoobril kell 7 õhtul peab kirikus jumalateenistuse rändjutlustaja õpet. Hansson. Laululehed. Õp. Karm.

Toimetusele saadetud.

Eesti tööstus ja kaubandus. Koduma saaduste propaganda keskkomitee wäljaandel ilm mud käsiraamat. Ülewaade Eesti walmistajatest 1500 tööstuse adressiga ja walmistatawate saaduste nimestikuga. Raamatus on awaldatud wäliskaubanduse sisseja wäljaweo register 1933. a. kohta.

Eesti Kirjandus. Nr. 9. Eesti kirjanduse seltsi kuukiri.

Eesti Noorus. Nr. 8—9. ÜENÜ ajakiri. Ühistegewuse number.

Kaitse Kodu! Nr. 18. Kaitseliidu ajakiri.

Põllumajandus. Nr. 39. Põllutööloja ajakiri.

„Terwis“ nr. 9. Rahwalik terwishoiu ajakiri.

Põllumajandus.

Wõihinna noteering 1 kroon kilo.

Eksportwõi hinnaks franko wagun äraşaatejaam noteeriti 1 kroon kilo eelmise nädala 96 sendi asemel. Hinnatõus on tingitud Saksamaale saadetawate wõikoguste osatähtsuse suurenemisest.

Peekoni hind tõusis.

Peekonihinna noteerimiskomisjon määras peekonsigade hinnaks 51—60 senti kilo. See noteering on 6 senti kilolt kõrgem eelmise nädala hindadest.

Mööda maanteed.

Et lehm on see kõige rumalam loom, seda kinnitab iga autojuht. Ja et I klassi tee ääres ja kraavikaldal kasvab see kõige rammusam rohi, seda usub iga lehm ja lehmanaine. Sellepärast nagu wägisi ikka tikutakse karjatama maantee äärele, ning kui läheneb auto, peab lehm kindlasti sammuma põiki ette, ja temal on aega küll. Kõnnib stoilise rahuga su ees, ei pilguta silmagi, sest just siis on see õige aeg minekuks üle tee. Ja on neid rohkem, ära kiru, — vähenda leplikult gaasi ning suru rahulikult pidurile

Pullerits, — kõigi autojuhtide hirm — küsinud kord autojuhtide eksamil: mis teed, kui teel tuleb vastu lehm. Või vana naine. Lehm või vana naine, üks kõik. Mees räägib, et annab signaali, sõidab seda või teist käst jne. Kuid ei see kõik rahulda. Viimati õpetab Pullerits: ootad, kui ta üle läheb. . .

Karuset läbistav tee lookleb läbi uhkete tammesalude. Siin tuleb meele üks lugu nende tammedega. Talvel, selsamal talvel sõidab Ristilt Maidlasse kaks tudengi, see oli vaimukultuuri päeval, tegema vaimutööd armsa maarahva heaks. Päris eht üliõpilased, värvilindid vestil, sarvprillid ja piip, lisaks juba ette lõigatud loorberite rahulolev muhelus. — No sõidavad, sõidavad läbi Kuistlema metsa, eks tee ääres kõverik puu. Küüdimehelt küsima: mis puu see? Küüdimees vastu: eks ikka me oma kodumaa tamm! Sõidetakse edasi, tükk maad edasi, tee ääres jälle puid, pikad ja sirged. Tudengid imestama: no küll on teil siin aga ilusaid ja suuri tammi! Aga talunik muheleb endale, polnud tamme võsugi, sõit läks parajasti läbi haavametsa.

Juba hakkavad lagedamaks — tuulisemaks muutuma maad, nõlvakud alanevad aeglasemaks, kohati rebenenud rohukamar paljastab paese maapõhja kössituvate kadakate vahel. Siis paistab õhtus pleekunud sinine viirg — meri.

Möödume varemetest suured murenend kiviseinad teaatiku tee ääres. Tulikahju? Ei, sõjaaegne. Postkontor, sadamavalitsus ja muud hooned. Kui sakslased Muhust tulid siis — — „mis venelane muud teha oskas, kui läks, siis tuli otsa“ — seletab siitnurga mees.

Meri on peegelvaik. Otse ees silmapiiril on Muhu pikk kitsas profiil, nordvestis sinetab Kesselaid. Sääl taga kusagil peab olema „Slava“ vrakk. Lõunas paari kilomeetri kaugusel Puhtu poolsaar. Oleme Virtsus

Seda „Slavat“ olen näind juba ammu, lapsena. Kui mindi „Jaani-Mihklilt„ Saastna alla lambaid pesema, sinna suure musta kivi äärde, kus pidi olema sügav ja uppumisohtlik, kuhu isagi kord pidanud jääma, — seal sai rannaliivast ja paekildude vahelt korjata kassikulda, ning kõrgemal nõlvakul osutasid vanemad inimesed käega lõunaõhtusse, — seal on „Slava“. Nii ta seal seisis, üks ots veest väljas kõrgemal, korstnad tahapoole, väike must täpp silmapiiri lähedal. Vaatasime teda ikka salajase aukartusega, see on „Slava“!

Kui 1914. aasta suvel sakslaste „Magdeburg“ käis siin saarte vahel pommitamas, eksis „Slava“ Muhu väinast tulles udus karile ja sinna ta jäigi, — see „Slava“ oli mulle esimeseks Vene tsaarivõimu kehastuseks, see sai hiljem otse sümboolseks, istus sääl liikumata täpina keset merd, mastid haavatud uhkena tagasi visatud, olen näinud teda veel palju kordi hiljem kaluripaadis üle Matsalu sõites.

Nagu mineva suvelgi, käisin Saastna ninal kuulsal Pori- või Peitsiku mäel, kuhu rahvasuu järele maetud rootsi viking Ingvar. Imelik küll on see mägi, — keset lailagedat randa tõuseb väike järsu kallakuga majakõrgune raudkivi küngas, näib, et need kivid ei ole looduse kokku kantud, vaid inimkäed on need veeretanud üksteise otsa. Tammed on põiminud oma juured kivide vahele, kallakul ja harjal tihedad põõsad, sarapuud,

Maiuspala romaanisõpradele:

„Ela minu eest!“

H. V.-Stacpoole'i romaan.

Meie igaühe maine teekond lõpeb kord. Kas aga võib inimene nii kaduma minna, et ta ise märkab seda kadumist, et ta siiski jääb ellu, jätkates teise inimese poolelijäänud teekonda? See tundub muinasjutuna, võimatusena.

Kuid ometi võib juhtuda niisugune asi. Selles võimaldub veenduda kõigil meie lehe lugejail, kes hakkavad lugema meie lehe uut romaani

„Ela minu eest!“

Romaani alguse leiavad lugejad tänases lehes. See on põnev seiklusromaan, mille tegevustik areneb igal uuel leheküljel ikka üllatuslikumaks ja põnevamaks.

Rikas inglise lord on kaldunud libedale teele. Ta on väljapressijatele ning tigedatele naistele ohvriks langedes majanduslikult laostunud, millele järgneb hingeline katastroof. Ta kohtab oma teisikut — ja siit peale võtab sündmuste areng pöörde, millede jälgimisest ükski romaanilugeja ei suuda enam lakata.

Romaanis näidatakse, kuidas inimene ka kõige meeleheitlikumaist ning täbaramaist olukorrist võib välja rabeleda võitjana, kui ainult osatakse õieti talitada, ega lasta kasvada tahtetüdimusel üle pea.

Aga rohkem kui kõik kiidusõnad, veenab lugejaid oma väärtuses uus romaan ise.

Läänlased Neeruti lahingutes.

Sõjamehed saabusid kolmepäevaselt suurmanöövrilt. — Lääne maleva pataljon tegutses edukalt. — Lahingrünnakud vihmasaju all ja äge lõpplahing. — Riigivanem maitses Lääne naiskodukaitse keedetud suppi.

„Kaitseliit on Eesti süda ja julgus.“

Tapa ja Rakvere vahelisel maastikul leidis aset 6. ja 7. oktoobril suur kaitseliidu sügismanöövver Neeruti mägedes, millest valgel poolel võtsid osa üksused Lääne, Harju, Tallinna, Järva ja Tartu malevatest, kuna sinise poole moodustasid üksused Viru ja Narva malevatest. Kokku ligi 5000 kaitseliitlast.

Lääne malew wõttis manöövrist osa ühe kõwendatud pataljoniga,

malewa pealiku major K. Soo juhtimisel. Pataljon ületas arwuliselt teiste malewate jalgwäe pataljonide koosseisu. Läänemaalt oli sõdijaid ühes naiskodukaitse liikmetega kokku 620.

Pataljoni tegutsemine manöövris kujunes edukaks, tänu tublile ettewalmistustööle.

Walged koonduwad lahingwäljadele.

„Sõjast“ osawõtjate üksuste koondumine oli reedel. Warahommikul asus teele pataljoni woor ühes toitlustajatega naiskodukaitsest. Ühtul järgnesid eshelonis pataljoni kompanid. Teel ühinewad läänlastega teised walgete üksused. Laupäewa hommikul jõutakse Tapalt 4 kilomeetri kaugusel asuwa Piilu küla juures, kus sünnib

üksuste wäljalaadimine öö pilkases pimeduses.

Kostawad käsklused ning riwistunud läänlaste kompanid marsiwad Piilu külasse, kus asuwad aurawa hommikueinega pataljoni wälilõõgid. Hommikul läheb ilm sajuseks. Rügemendi jalgwäe osade ülewaatust teeb walge rügemendi ülem Tallinna malewa pealik major R. Lints. Märjad üliriided ja magamata olek paneb mehed lõdisema, mis aga sugugi ei langeta kaitseliitlaste tuju.

Lahingrännak porisel teel ja kokkupõrked waenlasega.

Manöövri esimesel päewal liigub meie pataljon rügemendi waruna. Ühtuks jõutakse Emumäe ümbrusse, rügemendi ülema poolt määratud joonele. Sellel pikal lahingrännakul läbistasime meile läänlastele footuks wõõrapärase huwitawa maastiku, mis ühe läänlase, kaugel käinud meremehe, tabawa ütelusе järele tuletab meele lainetawat ookeani tardunud olekus, mille lainete harjadele on kaswanud imeilusad metsatukad.

Ühtupoolikul kostab meile kõrwu juba lahingu kauge müra, patareide mürtsud ja püsside ning kuulipildujate ragin.

Lahing keeb Ärtu ja Kagerla külade pärast,

mis wallutatakse õhtuks. Õõseks waibub tegewus ja läänlaste pataljon asub korterisse ümberkaudseteesse taludesse. Wirkade naiskodukaitsjate walmistatud rammus supp maitseb suurepäraselt.

Järgmisel hommikul on pataljon kell 5 jalul. Nüüd liigume esijärgus meie, kuna Tallinna pataljon on warus. Läbistame Ärtu küla. Wasiwere ja Järni külade joonel on meil kokkupõrkeid taanduwate siniste katteosadega. Wasiwere küla pärast tuleb äge wõitlus. Wallutades neid külasid, liigume edasi. Juba põrisewad waenlaste lennukid, millede eest otsime warju ja tulistame neid.

Lahing siniste peajõududega.

Kurgwere metsa serwal oleme jõudnud kallaletungi lähtealusele. Taewafoonil paistawad Rakwere linna kontuurid. Wastastikune suurtükituli kõweneb ja pealetungi lahing algab. Nii kaugele kui silm ulatab liigwad walgete kolonnid ja paiskuwad ahelikkudesse.

Algab äge kallaletung siniste positsioonidele.

Püsside, kerge- ja raskekuulipildujate ragin muutub ikka ägedamaks ja ägedamaks, üle kogu laia wälja hõljub püssirohu suits. Lähemale ja lähemale jõuawad walged siniste positsioonidele. Juba tahawad nad üle minna rünnakule, kuid õhku lastud punased raketid lõpetawad sõja.

Kaitseliidu pataljonid marsiwad Rakwerre.

Rakwere linn on lipuehtes ja kogu tema elanikkond palistab tänawaid. Mitme kilomeetri pikkune riwi liigub orkestrihelide saatel paraadrännakus mööda riigiwanemast, wägede ülemjuhatajast ja aukülalistest, kes seisawad wabadussõjas langenute ausamba juures. Eriti imposantselt mõjub Lääne malewa pataljoni pika riwi defileerimine.

„Kaitseliit on Eesti süda ja julgus.“

Kaitseliidu wägi suundub Rakwere lennuwäljale, kus riwistub. Wäljale ilmub riigiwanem ja terwitab, millele kostub wastu 5000 de hääleline wägew wastutervitus: „Terwist härra riigiwanem!“

Hääleköwendaja kaudu peab riigiwanem kõne, tähendades, et kaitseliit on Eesti süda ja julgus ning niikaua,

kui tuksub see süda, võime oma riigi tulewikule julged olla.

Siis kõneleb wägede ülemjuhataja kindral Laidoner, märkides järjekindlat edu kaitseliidu sõjalisel wäljaõppel. Lõpuks kõneleb weel kaitseliidu ülem kindral Roska, toonitades rahwa kaitsetahte tähtsust.

Üksused siirduwad wälisküsitlemise juure, kus ootab wäsinud „sõdijaid“ maitsew ernesupp. Riigiwanem oma saatjaskonnaga ilmub Lääne malewa köökide juure, maitseb Lääne naiste keedetud suppi ja

lausub kiitwaid sõnu hästi walmistatud toidu kohta.

Peale lõunasööki algab tagasisõit. Lääne malewa pataljonile peab kõnet malewa pealik, tänades innuga tehtud töö eest. Malewa orkestri helide saatel liigume jaama, et alustada kojusõitu.

Wastu esmaspäewa, öösi kella 4. paigu jõuawad Lääne „sõjasangarid“ tagasi kodukohtadesse. E. V.

Riigijuhtide ajalooline ülesanne.

Eestis jääb püsima demokraatlik-parlamentaarne riigikord.

Laupäewal kell 12 oli peaministri asetäitja K. Einbund kutsunud enda korterisse Toompea lossi prowintsis ilmuwate ajalehtede toimetajad. Kokku olid tulnud enamasti kõigi ajalehtede esindajad üle maa, arwult kahekümne ümber. Meie lehe esindajana oli kohal toimetaja A. Grönberg.

Ajakirjanikke wõttis wastu peaministri asetäitja K. Einbund, kes andis lähemat informatsiooni walitsuse wiimastest sammudest kui ka tulewiku kawatsustest. Kokkusaamisel oli ka walitsuse informatsiooni ja propagandatalituse juht — siseministri abi H. Kukke, kes teisena wõttis sõna lähemate juhtnööride määramiseks, kuidas tulewikus prowintsiajalehed saaksid luua tihedamat kontakti walitsuse informatsiooni äratoomisega. Ühisel mõttewahetusel esitasid toimetajad mitmeid soowe, kuidas tehniliselt oleks prowintsilehtedel kõige otstarbekohasem informatsiooni saamist korraldada. Walitsuse esindajad lubasid neid soowe heatahtlikult wõtta kaalumisele. Selle tulemusena loodame, et ka meie leht saab juba lähemas tulewikus tuua walitsuse ja tema organite tegewusest informatsiooni weel kiiremini ja täpsemalt, kui seda seni oleme suutnud pakkuda oma lugejaile.

Oma seletustes peaministri asetäitja K. Einbund puudutas pikemalt walitsuse wiimaseaegset tegewust, kui ka tulewiku kawatsusi, mis enamikus juba on saanud awaliikusele teatawaks Tallinna ajalehtedele antud informatsiooni kaudu. Esitame siin kokkuwõtlikult neid seletusi, mida peaministri asetäitja andis edasi sellel kokkusaamisel.

Kõige esmalt peaministri asetäitja selgitas riigikogu küsimust. On selgunud, et riigikogu ei ole suutnud leida kindlat ühispüüet enda tegewuse kooskõlastamiseks walitsuse raskete ülesannetega. Seetõttu tuli riigiwanemal riigikogu istungjärk lõpetada. Riigikogu jääb alles, ta ei ole mitte laiali saadetud, kuid riigiwanema arwates ei saanud praeguses erakordses ajajärgus lubada wõitluse allikat, mis oleks takistanud walitsuse tegewust. Praegune aeg nõuab seda, et peame koondama kõik oma jõud ühiseks positiiwseks ülesehitawaks tööks. Jõudude killunemine ja lõhestamine, eriti terawuste süwendamine tuleb nüüd täiesti ära jätta. Nii ei saanud ka riigikogu istungjärk edasi kesta.

Edasi kõneles peaministri asetäitja walitsuse lähematest ülesannetest. On tarwis hulk murrangulisi muudatusi mitmetel aladel. Peaülesandeks jääb aga riik ja rahwas tagasi wiia normaalsesse olukorda. Riigiwanem ja kaitsewägede ülemjuhataja on rõhutanud kindlalt, et Eestis peab jääma püsima demokraatlik-parlamentaarne kord, kus riikliku wõimu jaotus on tasakaalukalt läbi wiidud. Selles mõttes ei suuda rahuldada ka praegune põhiseadus. Kui meil waremalt suur wõim oli riigikogu käes, siis on praeguse põhiseaduse järele suhteliselt suurem wõim walitsusel. Praegune põhiseadus on kiiresti kokku seatud ning seetõttu on sinna sattunud wigu. Need wead tuleb muuta ning panna maksma põhiseadus, mis suudab kindlustada riigile ja rahwale tasakaalukat ja rahulikku arengut.

Peaministri asetäitja wäga huwitawale ja üksikasjades visukale ettekandele järgnes ministriabi H. Kukke seletus, milles walitsuse propagandajuht kutsus üles ajakirjandust ühisele suurele riiklikule eesmärgile kaasa töötama.

Edasi arutati toimetajatega üheskoos walitsuse otsese informatsiooni andmist prowintsilehtedele. Toimetajad esitasid siis mitmesuguseid soowe, mida walitsuse esindajad lubasid wõtta heatahtlikult kaalumisele. Nõnda saaks prowintsilehed tulewikus niisama kiiret ja täpsat informatsiooni otsesest allikast, nagu seda soodustust on seni kasutanud pealinnas ilmuwad ajalehed. Lõpuks esitasid toimetajad peaministri asetäitjaile mõningaid küsimusi.

Kokkusaamine Toompea lossis kestis üle kolme tunni.

Töö Suur-Holmis jatkuwad.

Pühapäewal algasid seltskondlikud tööd Suur-Holmil pärast wäikest waheaega, mis oli tingitud halwast ilmast. Aj. maawalitsuse tehnik R. Putting toimetas saarel terwe päew läbi mõõtmisi. Iluse ilma tõttu käis palju rahwast tööd jälgimas.

Esmaspäewal oli saarel 2. algkooli päew. Korwikestega ja rehadega warustatud õpilased ühes õpetajatega tulid koolijuhataja Mutiga eesotsas kohale. Töökawas oli muru puhastamine kiwikestest, mille läbiwiimisele moodustati ahelik üle terwe saare. Tunni aja töötamise järele oli lõwiosa tööst läbi. Linnapea dr. Allweri isiklikul juhtimisel kadusid kümmekond hobusekoormat kiwe lohkudesse.

Aga ka wanad ei jäänud noorest maha. Künkaid tasandada ja lohke täita on weel palju. Samuti ei ole ka puudu seltskonnategelasist, kes panewad käed külge oma wabal tunnil. Innukamaks töötajaks peab küll pidama hra Luntsit, kes kõik tööhtud on teinud kaasa.

Carioca wallutab Haapsalut.

Neljapäewal, 11. oktoobril kell 8 õhtul algawad Haapsalu seltside kodus Tallinna tuntuma tantsuõpetaja H. Küttimi korralduse moodsate tantsude kursused.

Kursuste kawas on kõik hooaja uudised, milledega H. Küttim tutwunes isiklikult Londonis ja teistes Euroopa suurlinnades. Eriliselt tähelepanu wäärib uudistants „Carioca,“ mis wallutab tänawu tantsusaale. Ka kõigis teistes tantsudes on uued sammud, üldiselt domineerib ikka soliidne inglisstiil.

Haapsalu kursusi juhib Küttimi tantsukooli assistent J. Einblau, kes tutwustab osawõtjaid kõikide tantsuilmas walitsewate uudistega.

Registreerida ja lähemaid teateid saab k/m. „Estikas.“

Kaks omanikuta rahakotti.

Haapsalu leiubüroos ootawad omanikke järgmised asjad: browningrewolwer, rahakott, wineerist käsikartong, rahakott rahaga.

Rahwaülikooli teadaanne.

Rahwaülikooli juhatus palub kõiki, kes soowiwad eelolewal õppeaastal korraldatawatest kursustest osa wõtta, koguneda reede õhtul kell 7 linna I algkooli ruumesse, Kooli tän.

Suur maskeraad korraldamisel.

Haapsalu jahtklubi korraldab lähemal ajal suurejoonelise maskeraadi, mis kujuneb talwise tantsuhooaja sissejuhatuseks. Maskeraad peetakse laupäewal, 20. oktoobril linna mudarawila ruumides. Kuuldawasti on ettewalmistused maskeraadi wastu praegu täies hoos.

Riigiwanema pilt linnapeale.

Haapsalu linnapea dr. H. Allwerile on saabunud kingitusena riigiwanema K. Pätsi pilt, mille wana riigitegelane on saatnud mälestuseks suwise Läänemaa ringreisi puhul.

Haapsalu ilu linnulennult.

Kuurordiwalitsus on saanud huwitawaid üleswõtteid Haapsalu linnast, mis on tehtud linnulennult. Sealsest perspektiiwist on awastatud hulk ilusaid motiiwe, mis tõstawad esile Haapsalu algupärast ilu. Uusi wõtteid kawatsetakse kasutada juba eelolewal talwel kuurordi reklaambrošhüürides.

Koerad registreerida.

Kõik koerad tulewad registreerida kuni 1. nowembrini. Kes selleks ajaks koeri registreerinud ei ole, langewad karistuse alla. Registreerimise märgita ringijooksewad koerad hukatakse politsei poolt.

Tööbörs tegutseb.

Haapsalu tööbörsil algab sügise tulekuga elawam tegewus. Töötute registreerimist toimetatakse Haapsalu linnawalitsuses iga päew kella 9—12. Iga töötahtja peab registreerimisele kaasa tooma 2 isikut, kes peawad tõendama andmeid, mis tööd soowija annab enda kohta.

Börsil wõiwad registreerida kõik kodanikud, kes on Läänemaal elanud wähemalt 2 aastat. Kes töö wastu wõtmata jätab, ilma et ta seks esitab mõjuwaid põhjusi, kustutatakse nimekirjast.

Praegu on tööbörsil juba nõudmine 140 metsatöölise järele. Piirsalu metskonda wajatakse 30, Märjamaa metskonda 40, Kärdla metskonda 40 ja Putkaste metskonda 40 töölist. Korterid töölistele muretseb riigi metsatööstus, kuna muu warustus tuleb muretseda töölisel endal. Tööd algasid 1. oktoobril ja kestawad wähemalt 3 kuud. Töölised peawad kohale ilmuma hiljemalt 25. oktoobriks.

H. V.- Stacpoole'i

Ela minu eest

Romaan. 1

Oli esimene juuni. Victor Jones istus Londonis Savoy-hotelli saalis, lõõdud esimeses tõelikus lahingus seega, mida nimetame eluks.

Kuigi ta elas Philadelphias, ei olnud ta ameeriklane, weel wähem ta kõneles ameerika murrakut. Ta oli pigemini Austraaliast, teotses alul ühes Melbourne'i pangas, sõitis siis ühe kaubamaja ülesandel Indiasse, oli rajanud endale iseseisewa elu, mis aga äpardus, ja reisis siis palju mööda maailma.

Victor Jones ja üks teine härra Philadelphiast olid muretsenud endale raudkaupade sisseweo luba Inglismaale, ja Jones oli tulnud Londoni sõlmima lõplikku lepingut. Ta oli pidanud läbirääkimisi härradega, kelle otsustamiswõime polnud just wäga kiire ja kes ta olid juhatanud teiste juure, kellest näis, et nad teotsesid weelgi aeglasemalt. Firma Stringer wiitis ära kolm nädalat kallist aega, ja sel hommikul tuli loobumine.

See oli raske hoop. Kui Jones ja Stringer oleksid wõinud sõlmida lepingu, siis nad oleksid ta samuti teostanud. Nüüd nad olid pankrotis, wõi wähemasti oli seda Jones. Tal oli taskus waewu kümme naela raha, ja hotelli arwe tasumata. Jones oli kowatsenud nädala jooksul ettewõtte teostada ja juhul, kui see oleks äpardunud, mida ta aga ei tahtnud tõsiselt uskuda, kolmandas klassis Ameerikasse tagasi sõita. Suuri kulusid Londonis ta ei olnud arwestanud, samuti mitte, et ta pidi siia jääma kolmeks nädalaks.

Eile ta telegrafeeris Stringerile ja palus raha, mispeale sai järgmise wastuse: „Ootan teadet lepingusõlmimisest.“ Selline oli Stringer.

Jones mõtles Stringerist, istudes nüüd Savoy hotellis ja silmitsedes wõõraid, ameeriklasi ja inglasi, jõukaid inimesi, kel polnud rahamuresid, nagu ta kujutles. Ta mõtles Stringerist ja seisukorrast — taskus wähem kui kümme naela, tasumata hotelliarwe ja sügaw ookean tema ja Philadelphia wahel.

Jones tellis mööduwalt kelnerilt wiskit soodaga. Jook toodi talle parajasti, kui ta tähelepanu äratas baariastunud temawanune, wäga hästi rõiwastunud härra.

Mehe nägu tuli talle ette nii tuttaw, et ta pidi peaaegu püsti tõusma ja terwitama. Wõõral näis hetke jooksul olewat sama tajumus, sest alles pärast wäikest wiiwitust astus ta edasi ja kadus siis westibüüli palmide taha.

Jones nõjatus seljakile tugitooli ja otsis oma mälust selle talle nii tuttawliku mehe nägu. Asjata! Ta jõi oma wiski-sooda ja tõusis püsti, lonkis ajalehewarna juure ja sirwis seal hajameelselt raamatuid ja ajalehti. Siis astus ta uuesti baari ja tellis endale šampanja- kokteili.

Jones oli tawalisti karsklane, ja harjumatu alkohol erutas ta — klaasi tühjendanud — lükkas selle uuesti üle laua segaja ette ja ütles:

teda seewõrd, et „Andke mulle weel üks!“

Samal hetkel astus sisse keegi härra, wiskas baarilauale raha ja klaasi endale anda klaasi sherryt. Kui Jones ümber pöördus, nägi ta enda ees sama wõõrast, kes oli talle silma torganud juba saalis ja kelle nime ta ei suutnud meenutada. Jones oli harjunud reisima ja juhuslikke tutwusi sõlmima. Ta ei kõhelnud seepärast kaua, waid pöördus härra poole sõnadega:

„Wabandage, nägin teid saalis ja olen weendunud, et olen teid juba waremini kusagil kohanud, ei tunne teid aga siiski.“

Wõõras naeris ja pistis tagasisaadud raha taskusse.

„Jah, olete mind juba näinud,“ ütles ta. „Koguni sageli, peaksite arwama, kas te tõesti ei tea, kus?“

„Ei ole ainugi,“ wastas Jones. „Kas olete ameeriklane?“

„Ei, olen inglane,“ wastas teine. „See on wäga imelik. Te ei tunne mind ära — siis istugem ometi ja lobisegem weidi, wõib-olla tulen siis teile meele. Andke endale mahti, istudes on parem mõelda kui seistes!“

Kui Jones nüüd ümber pöördus, et wõõraga platsi wõtta, pani ta tähele, et kaks kelnerit laua juures teda terawalt silmitsesid, nagu oleks ta korraga neile äärmiselt huwitaw, ja talle näis, nagu naeraksid nad teda. Kui ta aga uuesti üles waatas, pesid nad jällegi hoolega klaase.

„Mõtlesin, et need poisid mind naersid,“ ütles Jones. „Kuid arwatawasti eksisin, ja see on nende õnn. Kuid mingem nüüd asja juure! Kes te olete?“

„Kindlasti üks teie sõpru,“ wastas teine. „Nimetan teile oma nime hiljem. Kõnelege palun alul endast, siis wõib-olla tulete isegi sellele. Kes olete teie?“

„Mina?“ ütles Jones. „Olen Wictor Jones ja elan Philadelphias. Mul on osanik, kelle nimi on Stringer. Lõngesin Briti walitsuse ohwriks, kes ei oska wahet teha karastatud terase ja tšinkpleki wahel. Istun nii öelda kuiwal.“

(Järgneb.)

Wahelugemist.

Elu ja surma wahemaa on üpris üürike

Aastate, wõiks öelda isegi kümmete wõi sajandite jooksul on kujunenud wälja komme, et ehitusel olewa hoone sarikate alla jõudmisel, ehitustöölised panewad majaharjale kas wana luua wõi waniku, mis on märgiks, et peremees ostku wiina. Maja on jõudnud täitikka, mil puhul liikude tegemine paratamatu. Tawalisélt seesugused toimingud, kuigi peetud ülewas meeleolus, lõpewad waikselt ega lõõ laineid.

Sootuks teisiti kujunes aga üks sarnane „maja liigutamine" Hiiumaal K. alulas. Teatakse rääkida, et puudusid waid mõned silmapilgud, ning üks liigu-peolisteit, kes päästeti kaelapandud püksirihma silmuseit, oleks wõinud rännata „igawestele jahimaadele". Alljärgnewas mõne sulekriipsuga selleit lõbusalt algaselt, haledalt teiselt waatuselt ja weelgi wapramalt lõpuosalt.

Juba mõni kuu oli nokitsetud ehitusel olewa maja kallal, ning ühel heal päewal paigutati kohale wiimane sarikapaar. Moodsas stiilis elamu, seitsmest nagu meheleminekut ihkaw neiu, oma wärskes ja rikkumatus ilus, mis lõhnas waigu ning ninasle tungiwa wärnitsa wingu järele.

Rõõmust pulbitsew peremehe hing mõjutas kätt, mis sirwis rahataskus rahamärke ja tõölised otse üllatusiid leiwaisa helduselt. Jootraha tuli enam kui wõis oodata. Ühtlasi sai teatawaks, et peremehe korraldusel tulewad õhtul maja liigud.

Uuema wiisi järele ehitatud hoonel on ju päratu palju nurgakesi ning ehitus-loppe, aga igat neist tuli korrapäraselt järele waadata ning muidugi „lisle õnnistada" seekord küll tuliweega wõi „kaswumärjukelega".

Ja maksab siis selle üle pead murda wõi weel imestadagi, et peoseltskonna meeleolu üha tõusis ning „tuju-termomeeter" näitas kraadisid, mis naabruselegi , kui mitte nähtawad polnud siis wähemalt kuuldawaks said.

Öeldakse et alkoholi mõju all awaldawat inimese ilsik tema tõelikkuses ja esile kerkiwad ka salajasemad soowid ning warjatumadki ihad muutuwad teistele nähtawaks. Alljärgnewas liigu-peo waatuselt, wõiks seda kuidagi wälja lugeda. Üks hoone ehitajaid, nimetame teda siinkohal N. N.-ga, tõusis lauas püsti ja ütles, et ta poob enese ülesle. Jäägu see tema enda teada, mis mehe wiis sellisele meelemuutusele, et tujukõllaselt seltskonnalt tahtis astuda teadmatusse, nii igapäewase eseme kaasabil, kui on seda püksirihm. Talle wastati, eks mine ja proowi, selle asemel, et taltsutada wapruselt ülekeewat inimhinge.

Ja mees läks oma lubadust täitma... Ülejäänud seltskond aga jatkas lõbusat hea-olekut. Wiimaks märgati N. N. kadumist ja kaks kaaslast leidsid ta ehituse kõrwalhooneit, kus mees oli tõotust täide wiimas- püksirihmast silmust kaela ümber kohendamas. . . Maksis weel walu ja waewagi, kuni õnnestus wahejuhtumist takistada ja N.N-i kurjast kawatlusest loobuma sundida. Sõistatakse aga, et kümmekond minutit hiljem ja abi oleks wõinud jääda ilma mõjuta. . .

Inimelu pendel kõigub ju rõõmu ja kurwastuse, heaolu ja wiletsuse, surma ja wahutawa elurõõmu wahemail. „Aeg antud elada. . ." aga mitte norutada. „Huwitaw" ja „hea-tuju" meeli erutanud wahejuhtum unustati peagi, ning rõõmu rõõgatusi oli endiselt, mida wõis mõõta kuguni wakamaadega.

Muutlikud ilmad püsivad.

Wihmasajud nädala teisel poolel.

Käesolewaks nädalaks on oodata samasuguseid muutlikke ilmu, nagu oli neid möödunud nädala lõpul. Muutlikud ilmad on põhjustatud sellest, et Läänemeremaad on sattunud külma- ja soojuselaine piirjoonele. Wenemaal walitseb tugew külmalaine, mis ulatub otsaga meilegi. Kesk- ja Lääne-Euroopast tungib aga põhjapoole soojuselaine. Laupäewa hommikuks oli soojuselaine mõju meil niiwõrd tugewaks kujunenud, et tekkis udu.

Kuna oleme sattunud niisuguste õhuwoolude pöörisesse, siis on ilmajaama andmeil oodata sel nädalal muutlikke, puhanguliši tuuli, temperatuuri kõikumisi, wihmahooguśid ja jahedaid öid. Ka on olemas rohkesti udu tekkimise wõimalusi.

Wihmasajud näiwad langewat peamiselt nädala teisele poolele, kuna nädala algpoolel on sajud nõrgad ja mõned päewad ka kuiwad. Ilmad muutuwad ka jahedamateks kui seni, eriti nädala algul, mil sisemaal on oodata öökülmi.

Käänemaa tuletõrjete „tuleproow."

Asuküla tuletõrjujad Neeruti „sõjas".

Pühapäewal toimetas Haapsalu jaoskonna politseikomissar J. Tobias tulekustutamise abinõude ülewaatust ja meeskondade tegewusproowe Asuküla, Sinalepa, Martna, Lähtru, Wõnnu ja Taebla waldades.

Ridalasse oli kokku kutsutud Asuküla ja Ridala tuletõrjujad. Kohal oli Ridala tuletõrje 22 mehega ja ühe käsipritsiga, kuna Asuküla tuletõrje ei olnud ilmunud, mida wabandati sellega, et juhid ja kõik noremad mehed olewat Neeruti „sõjas" ja kodus ainult wanad ja wäetimad, kes pritsiga ei oska ümber käia. Waatamata sellele, et Ridala tuletõrjest kohal olid wanemad mehed, läks neil töötamine pritsiga rahuldawalt. Prits wajab reguleerimist kolbedes. Asuküla meeskonna ilmumatusel jäi ühingutewaheline wõistlus ära.

Martna kiriku juures oli Martna tuletõrje 28 mehega ja 3 pritsiga ja Lähtru tuletõrje 16 mehega ja 2 pritsiga. Pritsid olid kõik korras ja meeskonnad töötasid hästi. Ühingutewahelisel wõistlusel kiirusles tuli esikohale Martna 1. jaoskond. Ülesanne tulekustutamise alal täideti mõlema ühingu poolt wõrdse kiirusega ja südidusega. Oja pritsidest wiidi „põlewa" hoone juure otse jõest läbi, et sülla kaudu ringi minskaga mitte aega wiita. Tegewusproowe jälgis hulk pealtwaatajaid.

Kirimäe asunduses oli koos Taebla tuletõrje 26 mehega ja 5 pritsiga, Wõnnu tuletõrje 36 mehega ja 2 pritsiga. Pritsid olid korras ja töötasid hästi. Ühingutewahelisel kiiruswõistlustel tuli esikohale Taebla, kustutustöödel Wõnnu tuletõrje.

Igalpool on märgata tule wastu wõitlemises suurt huwi, kuid suuremat edu takistab aineline kitsikus.

Hanila haridusselts edu teel.

Rohkesti teeneid rahwaharidusliku tasapinna tõstmisel.

Waatamata oma lühiajalisele tegutsemisajale on Hanila haridusselts tõusnud Läänemaa silmapaistwamate haridusseltside esirinda, kellele eriti wõib suuri teeneid lugeda oma liigespere ja ümbruskonna rahwa haridusliku tasapinna tõstmiseks.

Oma töö on selts rajanud puht rahwa teaduste tagawarade suurendamisele, korraldades selleks wastawa eriteadlastega loenguid ja kursusi, kust on kuulajaskond ammutanud palju kasulikku.

Eriti on tagajärgi annud kursused maaparanduse alalt, mida tõendab hoogne ja edukas maaparanduste wõidujooks Massu wallas.

Ka rahwa lõbustuste eest on hoolitsetud. Nii omab selts wäga tubli näitetrupi, kelle organiseerimise ja eduka töö saladus peitub tubli ja energilise kohaliku kooliõpetaja proua Marta Kukkuri õlgadel. Hanila haridusselts on korraldanud terwe rea liiduwäärseid piduśid ja külalisesendusi, kus eriti heade näitlejatena on esinenud proua ja härra Sirelid.

Ka oma pasunakoori on haridusselts organiseerinud, muretsedes alles hiljut selleks wajalikud instrumendid, mõlgu mille tasumiseks tehakse nüüd kõwu pingutusi ja milleks peaks kindlasti pakkuma Massu seltskond oma abistawa käe.

Selle juures töötab edukalt juba mõnda aega noorte spordiring. Kuuldawasti organiseerimat eelolewal talwel proua Kukkur lisaks juure ka õpiringi.

Hea töö eduks Hanila haridusseltsis on nõu ja jõuga tugewasti kaasa teinud Pridu Elsar juhatusliikmene ja seltsi raamatukogu korraldajana, N. Schröder ja teised.

Läänlased õnnejumala pailasteks.

Karuse elanikud Artur Winkler ja Joh. Eilmann wõitsid õhu- ja gaasikaitse liidu loterii ezlloosimise peawõidu — 250 krooni. Winkler ja Eilmann, kes wäikemaapidajad, omasid kumbki wõidupiletist poole.

Lugupidamatus riigiwõimule tõi karistuse.

Politseiwalitsuse direktori otsusega karistatakse Wladimir Liik'i, 27 a. wana, elukoht Läänemaal, Asuküla wallas, 25-kroonise rahatrahwiga wõi selle mittetasumisel 5 päewase arestiga, et tema on suuliselt awaldanud sihilikku lugupidamatust riigi kõrgema wõimu kohta.

Hiiu algkoolid wõistlewad.

Käesolewal suwel korraldati eelmise aasta eeskujul Sõru, Leisu, Suuremõisas, Reigi ja Kõpu algkooles õpilaste wahelised aedwiljade kaswatamise wõistlused. Paremaid tulemusi ja suurt huwi asja wastu näitasid Sõru ja Leisu algkoolide õpilased.

Hiius tulewad tsementtööde kursused.

Käesolewa kuu jooksul korraldatakse kahepäewalised tsementtööde kursused Käinas, Kõrgesaares ja Emmastes. Kursustel õpetatakse igasuguseid tsementtöid ins. Graueni poolt „Estotsemendist."

Tabati tagaotsitav waras.

Hiljuti tabas politsei tagaotsitawa warga Rudolf Poopuu, kes pani toime Haapsalus ja mujal rea suuremaid warguśi. Warastatud asjad realiseeris ta Pärnus. Osa warastatud asju saadi kätte asjaomastelt.

Õppige tantsima! Õppige tantsima!

Tantsukursused

H. Küttim,, dipl. tantsuõp.

Kavas: Londonist ja teistest suurlinnadest kaasa toodud 1934/35 a. uudised. CARIOCA, RUMBA, QUICK-STEP, TANGO, INGLIS-VALSS j. t.

Segagrupi algus Haapsalus **neljapäeval, 11. okt. kell 8 õht.** „Seltside Kodus." Üles anda k'm „Estikas".

Läänemaa töösturid ja kaupmehed!

Tasuvam reklaam Läänemaal ja Haapsalu linnas on kuulutamine

Haapsalu kalendris 1935.

Kuulutuste hinnad:

1/2	lhk.	kalendaariumi	järel	Kr.	6.—
1/1	„	„	„	„	10.—
1/1	„	„	ees	„	15.—

Kuulutusi võetakse vastu 1. okt. s. a.

H.-S. „Läänlane"

Haapsalus, Karja t. 5, telef. 9.

Karja tn. 17 mööblikauplus

Haapsalus

Pruugitud asjade

ost ja müük

Ostame igasugu mööbleid, riideid, õmblusmasinaid, jalgrattaid, vanu postmarke, raamatuid. Ühesõnaga ostame kõiki asju, ka katkist pööningu kolu.

Mööbli sadulsepa-tööd:

tellimiste peale asjatundlikult heast materjalist tugevaid **türgitiivaneid, kusette, kabinetttoole.** Vooditele vedru- mererohu **madratsid** ja kõik vanade parandused.

Türgitiivanid igas suuruses uute moodsate kantrullide patjadega, vedru kandiga jne.

Mööblite väljavalik jooniste järgi suur.

Sadulsepa-tööd Läänemaa ja Haapsalu linna käsitööde näitusel hõbeaurahaga kroonitud.

Kõik tisleritööd

saali- ja söögilauad, riidekapid jne.

:-: :-: Järelmaks võimalik. :-: :-:

Tööde tegemine asjatundlikult ja vastutusega.

Kõik mööblid ja majatarbed tellige

Karja tän. 17 mööblikauplusest.

Austusega

omanik L. Lundell.

Eesti Omavalitsuste Kinnitus A./S

„O M A"

Juhatus: Tartus, Riia tän. 41. Kõnetr. 3-44.

Tule-, elu-, invaliidsuse-, murdvarguse-, klaasi-, koduloomade-, ja rahekindlustused.

Edasikindlustuste vastuvõtmine valdade selts.

Odavasti müüa puhastverd Daani maatõugu

põrsaid

Putkaste mõisavalitsus.

Koolidele

õpilaste tervislehti ja aruandeid

saada

F-a P. Tamverk'i

trükikojast

Karja tän. 7, telef. 180.

Hiiumaa uudiste poolest ei rahulda hiidlast üksi muu ajaleht kui ainult

„Hiiu Teataja"

Plakateid
Pääsetähti
Peokuulutusi
Matuselaululehti
Kihla- ja nimekaarte

ja kõiksugu trükitöid valmistab kiirelt ja korralikult

F-a P. TAMVERK'i

trükikoda

Haapsalus, Karja tän. 7, tel. 180.

Kärdla Kristliku Naisühingu

loterii võitude nimekiri

oli lubatud Lääne Maavalitsuse loaga 4. aprillist 1934. nr. 769 ja mis välja loositud **30. septembril, 1934 a.**

Võit nr. 1 — pil. 866, nr. 2 — pil. 791, nr. 3 — pil. 879, nr. 4 — pil. 207, nr. 5 — pil. 824, nr. 6 — pil. 710, nr. 7 — pil. 760, nr. 8 — pil. 745, nr. 9 — pil. 742, nr. 10 — pil. 440, nr. 11 — pil. 820, nr. 12 — pil. 327, nr. 13. — pil. 291, nr. 14 — pil. 249, nr. 15 — pil. 830, nr. 16 — pil. 688, nr. 17 — pil. 994, nr. 18. — pil. 33, nr. 19 — pil. 80, nr. 20 — pil. 784, nr. 21 — pil. 176, nr. 22 — pil. 740, nr. 23 — pil. 719, nr. 24 — pil. 493, nr. 25 — pil. 873, nr. 26 — pil. 367, nr. 27 — pil. 450, nr. 28 — pil. 930, nr. 29 — pil. 296, nr. 30 — pil. 614, nr. 31 — pil. 957, nr. 32 — 348, nr. 33 — pil. 106, nr. 34 — 169, nr. 35 — pil. 751, nr. 36 — pil. 196, nr. 37 — pil. 24, nr. 38 — pil. 979, nr. 39 — 625, nr. 40 — pil. 53, nr. 41 — pil. 214, nr. 42 — pil. 355, nr. 43 — pil. 107, nr. 44 pil. — 76, nr. 45 — pil. 756, nr. 46 — pil. 320, nr. 47 — pil. 97, nr. 48 — pil. 807, nr. 49 — pil. 965, nr. 50 — pil. 535.

Võidud antakse välja ühe kuu jooksul päale loosimist Kärdlas, Vilmsi tn. Nr. 23 kella 6—7 õhtul. Tähtajal väljavõtmata võidud langevad ühingu kasuks.

Esinaine E. Püss.
Laekur E. Norvid.
Sekretär. E. Norvid.

„Postimees"

on alati müügil

„Lääne Elu" kioskis

Karja tän. 5, Haapsalus.

KUULUTUS.

15. oktoobril 1934. a. kell 10.00 müüakse Haapsalus, Lääne-Saare prefektuuris

enampakkumisel

mitmesuguseid jahipüsse ja revolvreid.

Enampakkumisest võivad võtta osa ainult need isikud, kes omavad vastava laskeriistaloa.

Haapsalus, 19. septembril 1934. a. Nr. 265.

Lääne-Saare prefektuur.

Ostame

igasuguseid tarvitatud — pestud pudeleid

H. S. „Läänlane"

Haapsalus, Karja t. 5.

Häid ja maitsvaid

õunu

on saadaval igat sorti **Karja tän. 7** pagari ja kondiitri ärist.

Korteripakkumised

Kuulutused hinnaga 1 kr. terve kuu eest.

Tuba välja anda isikule, kes täidab kojamehe kohuseid. Samuti võetakse korterisse kaasüürilist. Teatada Mere tän. 4. 27 X

Välja anda korter **2 toa** ja **köögiga** 8 kr. kuus ja **tuba** ühes kütte ja valgustusega üksikule naisterahvale või 2 õpilasele 5 kr. kuus. Posti tän. 35 krt. 1. 17 X

Üksikud **toad** talveks välja üürida Linda tän 9. 21 X

Välja üürida möbleeritud **tuba** valgustuse, kütte ja vanniga. Lembitu 5. 1 XI.

Kaks tuba ja **köök** välja üürida Sadama tän. 17. 5 XI

Relva puhastus- ja määrdeõli

„Junol"

on kaitseliitlaste ja jahimeeste poolt tunnustatud parimaks.

Läänemaa esindaja

H. S. „Läänlane"

Haapsalus Karja t. 5. Tel. 9.

Vallasvara

müügid ja ostud

Kuulut. hinnaga 25 s. 2 korda. (Selle alla ei kuulu majade ega kinnisvara müügi kuulut.)

Raadioaparaat „Loeve" 5 l. koos akumolaatoriga raudnikkel anoodiga ja „Philips" valjuhääldajaga odavasti müüa Haapsalus, V. Liiva 16.

Müüa

Odavasti uuejärgi meester. jalgratas „Brennabor" 62 kr., korras käsiõmblus masinad 18—28 kr. Fotoaparaat — 6 kr. Uus kolmereaga harmoonik 28 kr. Õhusurvega aednikuprits 18 kr. Uus kena kasest riidekapi 40 kr. ja pruugit 18 kr., ilus kummut 15 kr., diivan 18 kr., puuvoodid 2—4 kr. Uus moodne 1½ lai reformvoodi 35 kr. ja pruugit 29 kr., võrkudega lapsevoodi 8 kr. puust 3 kr. Sulepadjad 5 kr. plüüslina 15 kr. Palitud ja joped 5—15 kr. pinsakud 4—9 kr. lauakell, lambid, toolid, peeglid, pildid, saapaid j. n. e.

Haapsalus, Posti tän. 35.

100 kordselt tasub „Lääne Elus" kuulutamine.

Wastutawtoimetaja: Joh. Paesüld.
Tegewtoimetaja: F. Laagus.
Wäljaandja: E. Tamwerk.

F-a P. Tamverk'i trükk Haapsalus.